

Sumy efektivních teplot pro vývoj kůrovce jsou druhým rokem dostupné v mapové podobě

Aktuálně druhým rokem bude od počátku rojení kůrovce lesníkům a vlastníkům lesů k dispozici mapový podklad zobrazující rychlost vývoje kůrovců ve stromech napadených při jarním rojení. Tuto rychlost charakterizuje suma efektivních teplot promítnutých do mapy České republiky, která je zpracována Českým hydrometeorologickým ústavem, a je možné ji najít také na portále www.kurovcoveinfo.cz

Unikátní model, který vznikl ve spolupráci ČHMÚ s Biologickým centrem AV ČR, Lesy ČR, portály kurovcoveinfo.cz a nekrmbrouka.cz, tak může opět pomoci při orientaci ve vývoji kůrovců nové generace a času, který je k dispozici na včasnou asanaci napadených stromů.

„Ve srovnání s předchozím rokem chceme kromě aktuální situace prognózovat v podobě mapového podkladu i budoucí vývoj s využitím našich předpovědních modelů. Bude tak možné odhadovat i předpokládaný konec vývoje dceřiných generací kůrovců a snad i lépe si rozvrhnout kapacity nutné na vyhledávání a zpracování napadených stromů,“ říká Dr. Martin Možný z ČHMÚ.

„V průběhu roku se prolíná rojení druhé dceřiné generace a sesterských generací. Zatímco při dceřiné generaci přibývají napadené stromy přibližně desetinásobně, u sesterských populací je počet napadených stromů menší než při jarním rojení. V minulém roce probíhající výzkum potvrdil, že intenzita sesterského rojení může být i velmi silná, proto vrchol v odchytech zdaleka nemusí být spojen s rojením druhé generace. Informace poskytnutá tímto mapovým přehledem proto umožní zpřesnit očekávání nově napadených stromů,“ říká Petr Doležal z Biologického centra AV, jeden z autorů modelu.

„Loňský rok ukázal, jak důležitá je informace o rychlosti vývoji kůrovce. Po rojení první dceřiné generace v druhé polovině července bylo díky této informaci zřejmé, že její vývoj bude probíhat až do závěru srpna. Nově vznikající stromy v srpnu pocházely převážně z doběhu tohoto rojení spojeného se sesterskými a velikost nových ohnisek tak byla významně menší než v roce 2018, kdy se jednalo o úplnou třetí dceřinou generaci. V roce 2019 se zase jednalo o druhou dceřinou generaci ze sesterské populace vzniklé v červnu,“ říká iniciátor a spoluautor mapy sumy efektivních teplot Ing. Ladislav Půlpán z Lesů ČR.

Jak s mapou sumy efektivních teplot pracovat?

Hranice dokončení jedné generace je 540 tzv. stupňodní. Mapa načítá hodnoty od počátku rojení v České republice odvozeného z odchytů v rámci „kůrovcového infa“. Jedná se tedy o nejrychlejší možný vývoj na stojících stromech pro danou oblast. Vývoj samozřejmě začíná až po napadení stojících stromů, takže mapa ve skutečnosti lehce předbíhá skutečný vývoj. Tato rezerva je úměrná počtu stupňodní, které uplynuly od počátku rojení do napadení stojících stromů. Pokud okamžik napadení není znám, je z důvodu opatrnosti lepší počítat s plnou hodnotou uvedenou v mapě. Mapa se nedá použít pro skládkované dříví, kde se vývoj na slunci zrychluje.

**Český
hydrometeorologický
ústav**

Kontakt:

Martina Součková

manažerka komunikace

e-mail: martina.souckova@chmi.cz,

info@chmi.cz, tel.: 777 181 882 / 735 794 383

Odborný garant:

Martin Možný, Lenka Hájková / půdní sucho a stav vegetace

e-mail: lenka.hajkova@chmi.cz

Podrobné informace naleznete:

<https://www.chmi.cz/aktualni-situace/aktualni-stav-pocasi/ceska-republika/pocasi-a-kurovec>